

NIEUWSBRIEF
PROTESTANTSE GEMEENTE ROZENDAAL

MEI 2025

Inhoud

Ter overweging	pag. 3
Gedicht	pag. 3
Kerkdiensten mei	
- Diensten	pag. 4
- Bij de diensten	pag. 4
Vanuit de diaconie	
- Collecten	pag. 11
Vredeswake	pag. 12
Amnesty International	pag. 13
Doordenken aan de voeten van Jonathan Sacks	pag. 13
Vanuit de gemeente	
- Bericht van dank	Pag.14
- Vakantie ds. Ort	pag.14
Kringen	
- Muziekring	pag. 15
- Nicodemuskring	pag. 15
Kunst in de Kerk (KIK)	
- Film	pag. 15
Serre van Rozendaal	pag. 16
Bloeiende kerktuin	pag. 16
Lezing Stefan Paas, Grote Kerk Velp	pag. 17
 Inleveren kopij	pag. 17
Agenda	pag. 18
Contactgegevens	pag. 18

TER OVERWEGING

Ik open deze nieuwsbrief met drie korte teksten. Een aantal weken geleden verzorgden mijn collega Ronald Heins en ik een avond rondom de poëzie van Nel Benschop. Minder bekend is het feit, dat zij ook twee kleine bundels publiceerde met aforismen. Sommige waren rechtstreeks ontleend aan gedichten die zij schreef. Andere waren losse gedachten die zij had genoteerd. Hoe dan ook, ze waren in het boekje gekalligrafeerd door Nel zelf: een ontroerend beeld op de pagina's. Krachtig, kordaat, invoelend en diepgelovig, zo kunnen de woorden van haar wel worden omschreven. Tussen die woorden stonden er drie die ik graag met u deel. Hier volgen ze:

*Nog wilt U broden en
vissen vermenigvuldigen-
maar wij moeten zelf de
manden dragen.*

*Uw gebed is geen alternatief
voor uw verantwoordelijkheid.*

*Angst: stilte vóór de storm.
Rust: stilte na de storm.
Geloof: stilte in de storm.*

ds. Frans Ort

Uit de reeks "Psalmen"

Dwalen door kerken
En kathedralen
Wanhopig zoeken
In dogma's oude boeken
Muziek op schilderdoeken
Maar vond je niet.
Een naaste sprak mij aan
Keek haar in de ogen
Daar ontwaarde ik jou
Daar liet jij je vinden.
Ik zag wat mij te doen stond.

Frits Koning

KERKDIENTEN

Alle diensten bereikbaar via www.kerkdienstgemist.nl , verder zoeken op Rozendaal.

4 mei: 10 uur, zondag Misericordia Domini

voorganger: ds. Deodaat van der Boon

liturgische kleur: wit

11 mei: 10 uur, zondag Jubilate, Schrift en Tafel

voorganger: ds. Sytze de Vries

liturgische kleur: wit

18 mei: 10 uur, zondag Cantate

voorganger: ds. Frans Ort

liturgische kleur: wit

25 mei: 10 uur, zondag Rogate

voorganger: ds. Marieke Fernhout

liturgische kleur: wit

1 juni: 10 uur, zondag Exaudi

voorganger: ds. Frans Ort

liturgische kleur: wit

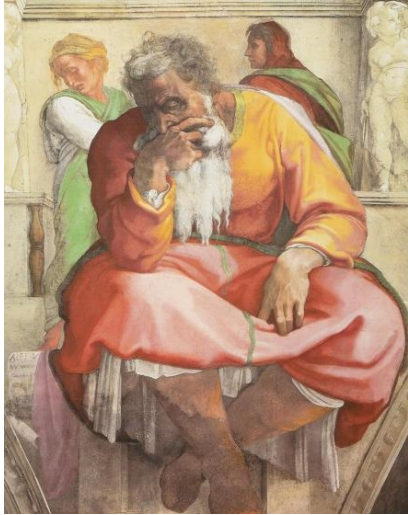

Bij de diensten na Pasen

De afbeeldingen op de orden van dienst na Pasen t/m zondag Trinitatis, de eerste na Pinksteren, vertellen als het ware de geschiedenis van Jezus tot aan Pasen nog eens, maar dan achterstevoren. Zo gaat 'gedenken' vaak. Stukje bij beetje oude herinneringen zó ophalen dat ze levendig zijn, levend worden in het hier en nu. Een geliefd mens is geëxecuteerd aan het Romeinse kruis. Hij is gestorven, begraven maar, zo zegt de Paasnacht: ópgestaan! Hoeveel moeite heeft de kerk in alle eeuwen er niet in gestoken om ons in te prenten dat vooral die opstanding heus waar en waarachtig is geweest. Naar lijf en leden keerde hij zich een dag en een nacht na zijn begrafenis tot Maria. Zijn leerlingen vonden zijn graf leeg. Hij kwam door dichte deuren naar de kamer waar de leerlingen treurend bijeen waren. Het duurde tot Hemelvaartsdag eer al die treurende mensen hem écht konden laten gaan naar een onvoorstelbaar 'elders'. Wat blijft is de manier waarop hij gedurende zijn werkzame leven de stem van de ENE voor de mensen van zijn tijd hoorbaar maakt, zodat niemand dat ooit meer zal vergeten.

Het vergaat ons meestal ook zo: we verliezen geliefden aan de dood, maar meestal blijken die al zo lang verankerd te 'wonen' in ons hart dat we alleen van hun stoffelijk dode lichaam afscheid nemen en dat we de persoon die zij waren in ons ons hele verdere leven mee dragen, levendig, soms op een vreemde manier, levend!

Dat wonderlijke proces noemen we 'rouw'. Het proces van meer en meer afscheid nemen. Om tot de ontdekking te komen dat de verloren geliefde met ons mee blijft leven. Ook in de afbeeldingen op de orden van dienst in de tijd na Pasen.

Michelangelo (1475-1564) Plafond
Sixtijnse Kapel-- de Profeet Jeremia

Zondag Misericordia Domini, 3^e van Pasen, 4 mei 2025

(Ps 33:5 'Hij mint gerechtigheid en recht')

Liturgische kleur: wit

Lezingen: Jeremia 32:36-41; Lucas 24:35-48

Profeten. Dat zijn in de bijbel de moeilijke mensen met de zware uitspraken. Michelangelo schildert zeven van hen op het plafond van de Sixtijnse kapel om en om afgewisseld met vijf Sybillen. Van de laatsten horen we in de kerk niet zoveel. Het zijn de ongehuwde maagdelijke priesteressen/profetes- sen die in de klassieke oudheid de toekomst voorspelden. Wordt die vorm van 'helderziendheid' ook aan de grote en kleine profeten toegeschreven? Groot en klein. Zo worden de Bijbelste profeten getypeerd al naar gelang de omvang van de geschriften die aan hen worden toegeschreven. Want: hoe kunnen wij er zeker van zijn dat de namen die aan de geschriften gegeven zijn ook werkelijk de personen ver-

tegenwoordigen die de pen hanteerden! Van de aan Jesaja toegeschreven geschriften weten we inmiddels dat er drie verschillende periodes zijn aan te wijzen waarin de teksten zijn ontstaan.

M.i. is dat van groot belang. Juist om in onze tijd te blijven beseffen dat de Bijbelse profeten zich vaak als ultieme zwartkijkers uiten, maar dat zij dat helemaal niet doen uit de ook nog huidige opvattingen en ervaringen van 'helderziendheid'. De Bijbelse profeten zijn altijd de Schriftgeleerden die de grote Onderwijzing, Tora, in hun tijd blijven doordenken. Terwijl alle profeten daarmee onrecht gedaan wordt, samengevat zeggen hun stemmen: Volk! Houd je aan die onderwijzing! Want áls je dat niet doet.....' Veel christenharten door alle eeuwen heen zijn er báng mee gemaakt. Vertaalden die profetische stemmen al snel als: 'als je niet doet wat God gezegd heeft, dan volgt er straf tot branden in de hel toe.'

En daarmee werd ook onder de navolgers van Jezus opnieuw de godsdienstige angst geboren die heel wel godsdiensten tot op de dag van vandaag typeren. Angst voor de dood, een gruwelijke nog wel, brandend in de hel. Angst voor het leven: was dat wel 'goed genoeg' om de straf te ontkomen? Wie kon 'uitverkoren' zijn, zó perfect zijn als God het bedoeld zou hebben, kijk naar Jezus van Nazareth? Boekenplanken vol met romans en andere getuigenissen die ons nog altijd inprenten hoe verschrikkelijk het 'niets mogen' binnen de ene of andere christelijke stroming wel niet is geweest. Maar is de bron van al die 'angst' voor wat in het christendom werd tot de zonde, nota bene als aangeboren eigenschap van elk mens, af te leiden uit de profetische stemmen van weleer?

Kijkend naar de profeet Jeremia op het plafond van de Sixtijnse Kapel ziet hij er helemaal niet uit als een scherpstrijper met een brandende fakkel van helle vuur in zijn hand. Hij is door Michelangelo geschilderd in een bekende 'overdenk'- houding. Nee, Jeremia, was zeker de vrolijkste onder de profeten niet. We hebben er het werkwoord 'jeremiëren' aan over houden. Klagen. Niet over een pukkeltje op ons gezicht, of een pijnlijke rug. Maar 'klagen' over de in de soep lopende samenleving waar zó door elkaar gekakeld wordt dat niemand de gelegenheid te baat neemt de eigen 'mening' eens een poosje te parkeren om op zoek te gaan naar feiten en overtuigingen die misschien, een ander, en wie weet ook béter, nuttiger, licht ontsteken!

Jeremia overpeinst wat er van het volk moet worden, teruggekeerd uit de Babylonische Ballingschap, met hun gezinnen, 'vreemde vrouwen en 'vreemde goden'. Genoeg om voor het aangezicht van de Eeuwige die wat de tempel in Jeruzalem betreft al lang 'dakloos' geworden is, te vrezen. Maar nee: de profeet troost. Hij laat de Ene zelfs de wegvoering in ballingschap op zich nemen, berouw hebben, het volk weer tot een nieuwe 'gemeente' laten worden:

'geven zal ik hun één hart en één wandel, zodat zij voor mij al de dagen ontzag hebben,- hunzelf ten goede en hun zonen-en-dochters na hen;'

Kortom: hen de onderwijzing opnieuw léren!

'Smeden zal ik met hen een eeuwig verbond, dat ik nooit zal omkeren, achter hen vandaan: ik zal hun goeddoen,- en ontzag voor mij geven in hun hart zodat ze nooit meer wijken van mij; ik zal vrolijk zijn om hen en hun goeddoen,- in trouw zal ik hen planten in dit land, met heel mijn hart en heel mijn ziel!'

Jezus zegt het in de lezing uit Lucas net even anders, maar ook hij kent zijn profeten beter dan wie ook, en daardoor de ENE die hij 'zijn Vader' noemt:

'Zó staat geschreven, dat de Gezalfde moet lijden en ten derden dage opstaan uit de doden, en in zijn naam moet omkeer gepredikt worden tot vergeving van zonden, aan alle volkeren; beginnend bij Jeruzalem' .

Pietro Perugino,(1450-1523) voltooid door Luca Signorelli -Sixtijnse Kapel

Zondag Jubilate, 4^e van Pasen 11 mei 2025
(Ps 66:1 'Laat het schallen voor God, heel de aarde!') Liturgische kleur: wit

Lezingen: Numeri 27:12-23; Johannes 10:22-30

De afbeelding van vandaag maakt deel uit van de 'Mozescyclus', de fresco's die op een van de zijwanden van de Sixtijnse kapel zijn aangebracht in de 15^e eeuw.¹

De afbeelding illustreert m.i. volkomen de jubel van deze zondag. Dit fresco is er een van zeven die samen het leven van Mozes uitbeelden. De zeven zijn niet allemaal ongeschonden door de tijd gekomen. De eerste fresco is verdwenen omdat het plaats moest maken voor Michelangelo's 'Laatste Oordeel' en de laatste afbeelding raakte beschadigd, werd overschilderd, maar ook die overschildering viel ten prooi aan beschadiging en werd opnieuw vervangen.

De lezingen op de zondagen van de veertig dagentijd gaan, zoals bijna altijd, over 'de Tora', de 'grondwet', die de relatie tussen De Eeuwige en zijn Volk uittekent. Hij, de ENE zal zich aan die grondwet houden. Het volk wordt opgeroepen dat ook te doen. Dan zal de relatie tussen G'd en mens 'vrucht' dragen, er sprake zijn van 'leven', vrede en gerechtigheid.

In de Bijbelse geschiedenissen is het dan toch gebeurd: het volk van de Eeuwige is vervallen tot een slavenbestaan in Egypte. De voortgang van de geschiedenis van het volk moet daar weer uit getild worden en dát doen de verhalen van Mozes. De onderwijzing, de Leer, waarmee het volk na veertig jaar woestijn verder mag/moet, begint er mee:

'Ik ben de Ene, God-over-jou, die jou heb uitgeleid uit het land van Egypte uit het dienaars-huis.'(Ex. 10) Mozes is in naam van de ENE voorop gegaan, weg uit Faraonië. Op het schilderij heeft die missie bijna zijn eindpunt bereikt. Mozes leest, aan de rechterkant op de afbeelding,

¹ Zie uitgebreider: www.paulverheijen.nl

‘de wet van de schrift’ een laatste keer voor aan het volk. Dat volk ziet er zeker niet meer uit als een verzameling verschoppelingen.

De woestijn is duidelijk geen onbegaanbare zandvlakte meer die ons voor ogen staat. Hier en daar zitten kinderen bij hun moeder op schoot of staan op het punt om geboren te worden. Zit in de afbeelding verstopt dat de navolging van de leer nog wel een tandje scherper zal moeten worden eer de belofte van ‘leven’ zal slagen? Want zó heel aandachtig staat de groep er niet bij. Men is druk met zichzelf in de weer! Wie is de man die onderin, midden voor, naakt op een stoel zit? Wordt hij door de bediende die met zijn rug naar ons toestaat, een handdoek over zijn rechteronderarm, geholpen zich te wassen?

Links voor staat een nog kwetsbaardere hoogbejaarde Mozes die zijn staf overdraagt aan Jozua, die eerbiedig voor de oude man knielt. Op de achtergrond, op de middelste rots staat Mozes die een blik werpt op het beloofde land dat hijzelf niet zal betreden. Hij wordt geflankeerd door een engel als personificatie van de Eeuwige zelf. Daarna daalt Mozes de berg weer af. Nog verder naar achteren wordt Mozes ten grave gedragen.

Zo heten de feesten van het voorjaar: vernieuwingsfeesten, zegt het Johannes evangelie vandaag. Wat moet er ‘vernieuwd’ worden? Geloof in de Tora. Dat is wat Jezus antwoordt op de vraag van de Judeeërs:

‘tot wanneer laat ge onze ziel bungelen? – als ú de Gezalfde bent, zeg het ons ronduit!’

Maar ‘wat’ moet Jezus nog méér zeggen, doen, dan wat hij bij zijn leven vóór Pasen heeft gezegd en gedaan. Als dat allemaal bij zijn léven al niet gezien werd, zou dat dan gezien en erkend worden, nu, ná zijn opstanding? Hij zegt:

‘mijn Vader – wat hij mij heeft gegeven is groter dan alles, en niemand is bij machte uit de hand van de Vader te roven; ik en de Vader zijn één!’

Links: mezoeza

Rechts: tekst in de mezoeza ‘Hoor! Israël: Adonai is onze God.

Adonai is één.

Zondag Cantate, 5e van Pasen, 18 mei 2025

(Ps 98: 1 ‘Zingt voor de ENE een nieuw gezang)

Liturgische kleur: wit

Lezingen: Deuteronomium 6:1-9; Johannes 13: 31-35

Leven met de Tora is leven vanuit de grondslag van de Hebreeuwse Bijbel die voor ons, die ‘van een andere kudde zijn’, door Jezus ons is aangereikt door zijn interpretatie in tijden van grote verdrukking en onzekerheid. Dat de uitleg eeuw in, eeuw uit kan verschuiven, anders kan klinken, gebruik maakt van eigentijdse begrippen, voorbeelden, metaforen, is niets bijzonders in het Jodendom. Zó absoluut en glashelder zijn de oude geschriften bepaald niet. Het kan niet anders dan dat er voortdurend over wordt gepraat, de teksten bediscussieerd, in de hoop dat de betekenis ervan voor de eigen tijd open valt. Vandaag wordt nog maar eens in het geheugen geprent hoe we hier gekomen zijn op zondag ‘Cantate’! Als Jezus met zijn vrienden gegeten heeft in de nacht vóór Pesach, gaat hij naar buiten en zegt:

‘nú wordt de mensenzoon verheerlijkt en wordt God verheerlijkt in hem!- als God door hem wordt verheerlijkt zal God hém ook verheerlijken door hem’

Voor Jezus is echter wel duidelijk dat de komende uren beslissend zullen zijn.

Er kán van alles gebeuren, maar wat niet moet gebeuren is de ‘geboorte van wraak’! Hij geeft de vrienden een ‘nieuw gebod’ :

‘dat ge elkaar liefhebt! – zoals ik u heb liefgehad, dat gij ook elkaar liefhebt; hieraan zullen allen herkennen dat gij leerlingen van mij zijt: als ge onder elkander liefde hebt!’

Maar het gebod is natuurlijk niet zo nieuw als het lijkt. Leviticus 19:18 zegt het zo:

‘Wreek je niet en koester geen wrok tegen de kinderen van je gemeenschap,- liefhebben zul je je naaste, zoals jezelf!’

Dat lezen we tegenwoordig graag met de ik-gerichte-raadgevingen uit de psychologie. Hoe kun je een ander liefhebben als je niet éérst jezelf liefhebt? In dat laatste wordt vervolgens veel tijd, energie èn geld gestopt om het ‘liefhebben van jezelf’ te vervolmaken. Maar de vraag is of dat de Bijbelse bedoeling van die uitspraak is. De bijbel staat wel vol van het woord ‘ik’ maar dat is negen van de tien keer het ‘Ik’ waarvan de Eeuwige zich bedient om scheiding te maken tussen Hem en de mens. Maar zijn wij niet eerder altijd een uitdrukking van ‘wij’ dan van ‘ik’? Wij kunnen onze ‘eigenliefde’ goed leren, afleiden van liefdedaden die we juist een ander, of zelfs Dé Ander bewijzen. Liefhebben zúl je de naaste, want wij wórden liefgehad door Dé Ander, door de Eeuwige.

In die geest herinnert Jezus zijn vrienden er aan dat zij elkaar moeten liefhebben.

Het ‘nieuwe’ is niet gloednieuw maar een troostende aanscherping die opgesloten zit in wat ze moeten blijven horen: *‘Hoor, Israël, de Héér is onze G’d, de Heer is één!’.*

Om het nooit te vergeten, zitten twee bijbelteksten, waarvan het ‘Hoor, Israël’ de eerste zin is, in de mezoza op menige buitendeur van huizen waar Joodse mensen wonen. (Deut. 6:4-9 en Deut. 11:13-21)De *bovenkant* is schuin naar binnen gericht. Het doet extra pijn om al in 2023 te hebben gelezen dat de sierlijke mezoza nu vaak vervangen wordt door een exemplaar dat gemakkelijk kan doorgaan voor een bewakingssensor vanwege toegenomen angst voor antisemitische uitingen. Aan de betekenis mag het niet schorten. Want: dáár in dat huis zal liefde wonen. Voor de ander.

(1577-1640) De profeet Joël, tekening in krijt (1601)

Zondag Rogate, 6^e van Pasen, 25 mei 2025

(Johannes 16:5, 23, 30 ‘vragen’)

Liturgische kleur: wit

Lezingen: Joël 2: 21-27; Johannes 14:23-29

Hoe leerde Peter Paul Rubens de profeet Joël kennen die Michelangelo op het plafond van de Sixtijnse kapel schilderde? De krijttekening van Rubens is n.l. een kopie van de Joël op dat beroemde plafond. De twee afbeeldingen nodigen uit tot ‘zoek de verschillen’.

Wat het meest opvalt is het verschil in de gezichtsuitdrukking op beide afbeeldingen. Paul Verheijen typeert de gezichtsuitdrukking van Joël op het plafond van de Sixtijnse kapel als een combinatie van wijsheid, minachting en een intense blik.

Hij zegt ook dat men veronderstelt dat Michelangelo voor Joël de architect en kunstschilder Donato Bramante (1444- 1514), die de het

Michelangelo – de profeet Joël op het plafond van de Sixtijnse kapel

eerste ontwerp voor huidige St. Pieter in Rome maakte, als 'model' heeft gebruikt. Een blik op de informatie over hem op Wikipedia onthult een portret van hem, kennelijk een zwart-wit foto van een geschilderde afbeelding: het minachtende komt kennelijk daar vandaan. M.i. kijkt de Joël van Michelangelo meer diep verontrust, zijn de groeven in zijn gezicht scherper aangezet, het grijze haar rommeliger in de war. Rubens' tekening dateert uit 1601. Grijpt hij met deze tekening vooruit op zijn schilderijen die later wereldberoemd worden met de forse mensfiguren die letterlijk bol staan van voluptueuze agressie dan wel begeerte? De aanzet op de krijttekening is er al. Onder het grijzige kleed zit duidelijk al meer spierspanning dan op het schilderij van Michelangelo. Maar in de getekende blik op de tekst die Joël bij Rubens leest zit meer 'zuinige', afkeurende (?) verbazing die bij Michelangelo ontbreekt. Paul Verheijen² wijst ook nog op de 'ritmiek' van deze afbeelding door de herhaalde horizontale lijnen, in de kleding, aan de hals gedeeltelijk horizontaal afgebied en met de ceintuur bijeen gehouden, maar ook de uitgerolde rol met de tekst, en de twee lijnen zelfs in de draperie over de bovenbenen. Op de achterwand wordt die horizontaliteit nogmaals benadrukt door de uitgestrekte rechterhand met wel een heel lange wijsvinger van het engeltje rechts achter. Op de krijttekening van Rubens zijn deze engelen in mistig krijt gehuld, nauwelijks zichtbaar of niet meer uitgewerkt.

Wat zal Joël gelezen hebben? Het is verleidelijk hem zijn eigen tekst voor vandaag te laten doorlezen. Op verschrijvingen, ontbrekende leestekens etc. Zoals wij tegenwoordig doen, als het goed is, al onze uitgaande berichten nauwgezet aan een inspectie onderwerpen eer die de deur uit gaan. We weten wel beter als het om de 'moderne' middelen gaat. Het woord 'ruzie' past geweldig bij de veel te kleine lettertjes die ingedrukt moeten worden op de smartphone en wie de automatische aanvulling aan heeft staan wordt bovendien menigmaal op onzinnige betekenissen 'getrakteerd'. Schreef Joël zijn eigen tekst zelf die wij nu als klein 'boekje' in onze Bijbel tegenkomen? Wat hij te vertellen heeft staat daar in elk geval in vier korte hoofdstukken. Er wordt in hoofdstuk 1 een oordeel geveld over het volk. Bij het begin van hoofdstuk 2 is zelfs sprake van een naderende 'dag des oordeels'. Joël schildert een nachtmerrie. Maar net op het moment dat de aarde verdelgd dreigt te gaan worden is daar de stem van de Ene (Joël 2: 13):

'scheurt uw hart in en niet uw gewaden, keert terug naar de Ene, uw God; want genadig en ontfermend is hij, lankmoedig, en rijk aan vriendschap: hij kan spijt krijgen over het kwaad'.

De draai wordt gemaakt (vers 15):

'Stoot in Sion op een ramshoorn,- heiligt een vasten, roept een hoogtij uit!' en verderop (vers 17):

'Laat tussen de voorhal en het altaar de priesters wenen die de Ene ten dienste staan,- laat ze zeggen(bidden – Rogate): spaar, Ene, uw gemeente, en geef uw erfdeel niet prijs aan de hoon dat de volkeren / over hen heersen; waarom zouden ze bij de manschappen zeggen: waar is hun God?!'

Is Joël op beide afbeeldingen, op de ene met zuinige verwondering, op de andere nog nakkend van zijn woeste inspanningen om het volk uit hun verdwazing op het rechte pad te krijgen, onder de indruk van wat er staat te gebeuren? (vers 18 en 19)

'Dan zal de Ene ijveren voor zijn land,- en medelijden hebben met zijn gemeente.'

---

² www.paulverheijen.nl/sixtijnse-kapel-joel.php

De Ene zal antwoorden en tot zijn gemeente zeggen: ziehier, ik zend tot u het koren, de most en de boomolie en ge zult u daaraan verzadigen; ik zal u niet nogmaals prijsgeven aan hoon onder de volkeren'

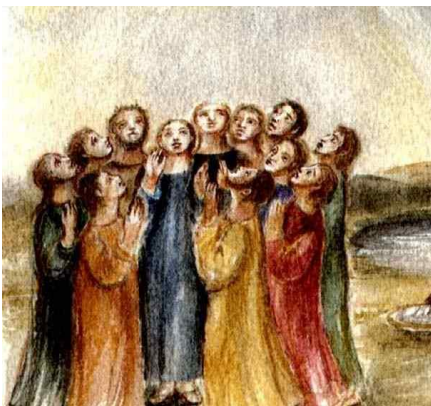
Vanaf vers 21 volgt het gedeelte dat wij vandaag lezen:

'vreest niet! Juich en verheug u in de ENE, uw God'.

In de lezing uit het Johannes Evangelie staat het nog raadselachtiger als Jezus een vraag van Judas beantwoordt:

'als iemand mij liefheeft zal hij mijn woord bewaren, en mijn Vader zal hem liefhebben (Spr. 8,17) en wij zullen tot hem komen en verblijf bij hem maken; wie mij niet liefheeft bewaart mijn woorden niet; en het woord dat ge hoort is niet dat van mij, - nee, van hem die mij stuurt, de Vader;'(Joh 14:24 en 25)

Allemaal om ons vandaag in te prenten dat Jezus ons gaat verlaten maar ons niet ongetroost zal achter laten. Bijna is het Pinksteren.

Zondag Exaudi 7^e van Pasen, 1 juni 2025

(Psalm 27:7 'Hoor, Ene, mijn stem nu ik roep, begenadig mij, geef mij antwoord!')

Liturgische kleur: wit

Lezingen: 1 Samuël 12:19b-24; Johannes 14:15-21

Inmiddels is het zondag Hemelvaart geweest op donderdag 22 mei j.l. Wat moeten we toch in deze tijd met die 'Hemelvaart'? Is dat niet het overgeleverde beeld dat de Eeuwige omringd door engelen op een witte wolk gezeten, desnoods met nog een troon erop van hoog boven

ons, op zijn aarde, ons voortdurend gadeslaat?

Maar in de tijd dat de relatie tussen G'd en mensen vooral 'horizontaal' gedacht wordt, als uitdrukking van een ondoorgrondelijke 'relatie' als verbond, waarvan beide partners niet zonder elkaar kunnen, schiet mij onmiddellijk het rijmen van horizontale lijnen in de afbeelding van vorige week te binnen. Heeft de Renaissance schilder Michelangelo als inspirator van Rubens die horizontale opvatting van de relatie tussen de ENE en zijn mens(en) al op het oog gehad? De Eeuwige die na Joël 1 in hoofdstuk 2 alweer 'spijt' krijgt van het door de profeet Joël zo vurig aangekondigde oordeel over het volk dat bepaald niet ongeschonden uit Babyloë terugkeerde. In de zeventig jaar van uitlandigheid bleek zo ongeveer elke regel van de tien te zijn overtreden! Ze kwamen terug naar het in puin liggende Jeruzalem. Met hun families, vreemde vrouwen, vreemde goden! De droom dat in Jeruzalem hét verbond met de ENE wel in stand zou zijn gebleven, kwam helemaal niet uit. De achtergebleven, verpauperde, rest van de bevolking van de stad had al die decennia wel wat anders aan het hoofd gehad dan in naam van de weggevoerde ballingen de 'zuiverheid' van de relatie met de ENE in standhouden! De hele infrastructuur was met de vernietiging van Jeruzalem inclusief de tempel te niet gedaan. Die nijpende situatie wordt in Joël beschreven als 'straf van G'd'. (Joël 1) Is dat in de Bijbel zo? Wie zich niet houdt aan de Tora wordt gestraft? Punt uit. Maar: geschapen zijn naar beeld en gelijkenis van de Schepper legt ook de nadruk op de vrijheid van de mens en de bijbehorende verantwoordelijkheid voor die 'vrijheid'. Dat gegeven kan m.i. nooit leiden tot G'd die 'regeert' door middel van 'beloning en straf'. Wordt de geschapen 'vrijheid' dan door niets ingeperkt, is de 'vrijheid' absoluut? Het is de verantwoordelijkheid voor de omgang met die vrijheid die natuurlijk bedoelt dat de vrijheid van de één niet de kerker voor de ander mag worden! Als het schort aan het houden van de Tora, zal dat in samenleving wel merkbaar

worden: recht en gerechtigheid gaan steeds meer ontbreken. Door: menselijk toedoen en niet omdat de Eeuwige optreedt als een wrede tiran. Waarom maakt menig profeet dan gebruik van de stijfgeur van een god die dan weer straft, dan weer belooft?

Als de zaken in de samenleving niet gaan zoals waar mensen naar verlangen of van dromen, dan is het meestal erg ingewikkeld om tot het besef te komen dat de ontsporingen niet alleen te wijten zijn aan het collectieve 'mismanagement'. Omdat elk mens zich altijd bevindt in een of ander 'collectief', in elk geval als burger van welke samenleving dan ook, raakt dat mismanagement niet alleen het collectief maar ook ieder individu. Menigeen komt dat vaak slecht uit en....vaak wordt de oorzaak elders gezocht. Ook in een godsdienst: bij de godheid. Diens 'muts' zal wel scheef gestaan hebben toen hij/zij ontdekte dat de mens, hij/zij, een, in de goddelijke ogen, scheve schaats reed.

Verkeerde taal gebruikt, verkeerde kleren aan, verkeerde etenswaren, rituelen niet op de juiste manier voltrokken etc. etc. Om in het grotere verband maar te zwijgen van verkeerd gesloten bondgenootschappen met 'vrienden' die achteraf vijanden bleken te zijn, geen oog hebben gehad voor belangen en noden van weduwen, wezen, zieken, gevangenen en vreemdelingen.....al die echo's daarvan klinken luid en duidelijk ook in onze Bijbel. Daar gaat die Grote Onderwijzing nu eenmaal over: áls de regels en de inzettingen, de geboden, worden nagevolgd zal de mens op een levensweg gaan met open ogen en oren voor alles en iedereen om zich heen en: léven! Het betekent natuurlijk niet dat de Grote Onderwijzing, in een lang verleden verwoord, niet van dag tot dag geactualiseerd moet worden. Zoals de Man van Nazareth ook weer deed in zijn tijd.

Misschien drukt de afbeelding van vandaag dat wel uit. Omhóóg kijken in dankbaarheid. Omdat Jezus zich terug kán trekken in de goddelijk sfeer die wij poëtisch uitdrukken met 'hemel' als contrast met 'aarde'. Want tot het allerlaatste moment, totdat het Pinksteren wordt, heeft Jezus aan 'de zijnen' vernieuwd, geactualiseerd, licht laten schijnen op de leringen. De profeet Samuel (hfst 12) zegt:

'vreest niet, al hebt gij al dit kwaad gedaan; alleen: wijkt niet meer af van achter de Ene en dient de Ene met heel uw hart;(vers 20)'(.....)

'want de Ene zal zijn gemeente niet verwerpen, omwille van zijn grote naam; want de Ene is vastbesloten u voor hem tot gemeente te maken;'(vers 22)

De evangelist Johannes laat het eeuwen later Jezus als volgt zeggen:

'als ge mij liefhebt zult ge mijn geboden bewaren;'(vers 15) (.....)' *de geestesadem van de waarachtigheid, welke de wereld niet bij machte is op te nemen omdat ze die niet aanschouwt en niet kent; gij kent hem omdat hij bij u verblijf houdt en ín u zijn zal; (vers 17)'*

Ada Waalboer

VANUIT DE DIACONIE

zondag 4 mei: KIA Noodhulp Soedan

In 2023 brak er een burgeroorlog uit in Soedan. Duizenden mensen zijn omgekomen en miljoenen op de vlucht geslagen. Via haar internationale (kerkelijke) netwerk biedt Kerk in Actie hulp aan vluchtelingen in Soedan en buurlanden Zuid-Soedan en Ethiopië. Ze ontvangen landbouwmaterialen zodat ze in hun onderhoud kunnen voorzien, schoon drinkwater, keukengerie, zeep en wasmiddel.

Op opvanglocaties kunnen kinderen sport, spel, onderwijs en traumahulp krijgen. Ouders krijgen voorlichting over de risico's die hun kinderen lopen op misbruik en mensenhandel.

zondag 11 mei: Inloophuis Velp-Zuid

Inloophuis 't Trefpunt is een laagdrempelige buurthuis voor inwoners van Velp en omgeving. Meerdere dagen per week is er een inloop om elkaar te ontmoeten en zijn er leuke activiteiten. Er is altijd gratis koffie en thee. We werken uitsluitend met vrijwilligers.

zondag 18 mei: Stichting Leergeld

In Nederland groeit 1 op de 12 kinderen op in armoede. Deze kinderen kunnen niet meedoen aan activiteiten die voor hun leeftijdsgenootjes heel normaal zijn omdat er niet genoeg geld is. Onze missie is: Alle kinderen mogen meedoen! Want nu meedoen is straks meetellen!

Wij helpen kinderen uit gezinnen met geldzorgen in Nederland. Onze 114 Leergeldstichtingen zorgen ervoor dat deze kinderen in Nederland dezelfde kansen hebben als leeftijdsgenoten. Zo helpen we bijvoorbeeld met schoolspullen, een laptop, een fiets, zwemles, sport, muzikales of een verjaardagpakket. Ouders kunnen zo het beste aan hun kind geven, en elk kind kan meedoen!

zondag 25 mei: Exodus

Vanuit onze visie is onze hulpverlening gebaseerd op onderstaande doelstellingen:

- Exodus werkt in de context van de forensische zorg op het snijvlak van criminaliteit en samenleving.
- Exodus staat open voor alle mensen met een forensische achtergrond.
- Exodus biedt handvatten voor deelnemers om nieuwe kansen te benutten en zichzelf staande te houden in de maatschappij.
- Exodus heeft aandacht voor de complexiteit van het herstel van deelnemers en de relatie(s) met anderen.
- Exodus biedt een leeromgeving waarin deelnemers een sociaal netwerk kunnen opbouwen.
- Exodus creëert draagvlak door de samenleving actief te informeren over ons werk en onze doelgroep.
- Exodus wisselt kennis uit en werkt samen met (keten)partners om kwaliteitsverbetering in de forensische zorg mogelijk te maken.
- Exodus biedt een werkomgeving die bestaat uit gemotiveerde medewerkers en wordt gekenmerkt door een open en informeel karakter.
- Exodus is open en transparant over de resultaten, werkwijze en de besteding van middelen.

namens de diaconie, Alfred Eeltink

VREDESWAKE IN DE OUDE JAN, VELP

Omdat we ons zo machteloos voelen en zo graag iets zouden willen doen tegen al het geweld, het verdriet en de pijn in Israël en in de Gazastrook, maar ook in Oekraïne en in alle andere conflictgebieden in de wereld, organiseert 'Geloven in beweging', Raad van Kerken Velp en Rozendaal, op de derde dinsdagavond van de maand een Vredeswake.

Er is gelegenheid om even stil te zijn, om een kaarsje aan te steken of te bidden. We luisteren naar meditatieve muziek of naar een gedicht of gebed. Iedereen is van harte welkom!

Plaats: Oude Jan, Velp: 20 mei/17 juni/15 juli/19 augustus/16 september/21 oktober/18 november en 16 december. Tijd: 19.00-19.30 uur.

namens de Raad van Kerken, Truus van Santen

AMNESTY INTERNATIONAL

Schrijfactie

Elke maand geven we u de mogelijkheid deel te nemen aan een online actie voor mensenrechten. Deze maand voor: Blessed Mhlanga, Zimbabwe. Blessed Mhlanga is een journalist die alleen maar zijn werk deed: hij interviewde Blessed Geza, een partijgenoot van de Zimbabwaanse president Mnangagwa. Geza echter bekritiseerde de president en riep op tot zijn aftreden.

Op 24 februari 2025 arresteerde de politie Mhlanga vanwege 'het verspreiden van berichten die aanzetten tot geweld of beschadiging van eigendommen'. Zijn arrestatie lijkt te maken te hebben met zijn interviews met Geza. Het is niet de eerste keer dat Blessed Mhlanga vanwege zijn werk gearresteerd wordt. Dit gebeurde ook in 2022 omdat hij verslag deed van de arrestatie van een voormalig parlementslid van de oppositie. De politie sloeg hem en vernielde zijn telefoon. Later werd hij vrijgesproken. Roep de Zimbabwaanse autoriteiten op om Blessed Mhlanga onmiddellijk en onvoorwaardelijk vrij te laten. U kunt hier tekenen:

<https://www.amnesty.nl/forms/email-zimbabwe-mhlanga>

DOORDENKEN AAN DE VOETEN VAN JONATHAN SACKS

In de laatste jaren heeft religie al te vaak een onaantrekkelijk uiterlijk getoond aan de wereld: of scherp en agressief of zwak en vaag.

Aan geen van beide hebben wij behoefte.

Tegen het fundamentalisme van de haat moeten we fundamentele liefde creëren, omdat we, zonder enige aarzeling of misverstand, weten dat dit de wil van God is: deze gebroken wereld heel maken.

Het grootste gevaar dat de Westerse samenlevingen van nu bedreigt is het gevoel van machteloosheid, dat de wereld onbeheersbaar wordt, dat de problemen te groot zijn om op te lossen en dat de gevoelens van haat te diep geworteld zijn om te genezen.

Het gevoel van machteloosheid wordt maar al te makkelijk misbruikt door degenen die hongeren naar macht.

Angst kan naar de ene kant snel omslaan in woede, razernij, geweld, xenofobie en paranoia, of aan de andere kant in verslagenheid en lafheid, moedeloosheid en berusting.

Het enige tegengif tegen angst is verantwoordelijkheid: de weigering te geloven dat we niets kunnen doen, de beslissing om nooit onze toevlucht te nemen tot het beschuldigen van anderen, waardoor we hen tot zondebok maken voor onze frustraties en angsten.

Iedere goede daad, elk helend gebaar ontsteekt een kaars van hoop in een donkere wereld. Hoe zou de mensheid er na de Holocaust aan toe zijn zonder de herinnering aan die paar moedigen die levens hebben gered, kinderen hebben verborgen, geholpen hebben wie zij konden? Er zijn tijden geweest dat de gave van een broodkorst- of zelfs een glimlach- een gevangene de wil om te leven heeft gegeven. Een enkele boodschap van steun kan bedreigde bevolkingsgroepen laten weten dat zij niet alleen zijn. Eén daad van gastvrijheid kan een eenzaam leven op de rand van wanhoop redden. Een prijzend woord kan kracht geven aan iemand die de wil om door te gaan dreigt te verliezen. Op het moment zelf weten wij nooit welke gevolgen de rimpeling heeft die in gang wordt gezet door de simpelste blijk van vriendelijkheid. 'Een beetje licht', hebben de joodse mystici gezegd, 'verdrijft veel donkerheid'.

(Bron: Een gebroken wereld heel maken. Verantwoordelijk leven in tijden van crisis. blz. 314, 317, 318 en 319)

Theo Berendsen

VANUIT DE GEMEENTE

Dank!

" Wat een verrassing die felicitatiekaart vanuit de kerk van Rozendaal !! Al die namen.... die de cantorij en de Rozendaalse Kerkgemeenschap... voor mij op die feestelijke dag in beeld brachten!

Ook op de zondagen als ik op afstand bij de dienst ben, voelt het als vanouds en heel vertrouwd.

Heel veel dank aan jullie allen voor dit lieve gebaar!"

*met een warme groet,
Annemarie Morsink*

Vakantie ds. Ort

Dag beste mensen,

Van 26 april tot en met 4 mei zal ik een week vakantie hebben.

In die periode word ik vervangen door mijn collega ds. Bert Bommer uit Doesburg.

Hij is telefonisch te bereiken op de volgende telefoonnummers:

06-30582748/0313-410918

*met vriendelijke groet,
ds. Frans Ort*

KRINGEN

Muziekring 21 mei

Op 21 mei zouden we weer samenkomen om 's middags te luisteren naar klassieke muziek. Het aantal deelnemers was echter dusdanig klein dat we besloten hebben om deze bijeenkomst niet door te laten gaan. Maar niet getreurd: bij de aankondiging van de Nicodemuskring vindt u alle informatie om tóch naar deze muziek te komen luisteren.

ds Frans Ort

Nicodemuskring

Op vrijdagmorgen 30 mei komen we weer samen met de Nicodemuskring. Na twee uitermate boeiende morgens rondom de wiskunde van Meindert Koolstra wijden we nu een ochtend aan de cantatevormen van Johann Sebastian Bach. De afgelopen maanden zijn we op NPO Klassiek werkelijk overweldigd met de klanken van de Matthäus Passion, maar er is een wereld te ontdekken aan wonderschone muziek in de cantates van deze grote meester uit Leipzig. Ik hoop aan de hand van een aantal voorbeelden de deelnemers mee te nemen langs openingskoren, slotkoralen, liefdesduetten, litanieën, aria's en sinfonias. We komen samen op 30 mei, in de Serre van de kerk. De koffie is klaar om 9.45 uur, we beginnen om 10.15 uur. Het geheel duurt tot om en nabij 11.30 uur. Ook als u geen reguliere deelnemer aan de kring bent, bent u van harte welkom als u deze muziek wilt komen beluisteren.

ds. Frans Ort

KIK (Kunst in de Kerk)

The Quiet Girl: woensdagavond 21 mei film in de Serre

THE QUIET GIRL is het ingetogen en betoverende debuut van de Ierse regisseur Colm Bairéad uit 2022. De film vertelt een universeel verhaal over het vinden van je eigen plek, gezien door de ogen van de jonge Cáit. Zowel de Ierse taal als het prachtige landschap kleuren haar wereld.

Ierland 1981. Met opnieuw een kind op komst, is er voor de jonge, introverte Cáit (Catherine Clinch) niet voldoende plek bij haar ouders. Ze wordt voor een zomer naar familie op het platteland gestuurd, waar ze liefdevol wordt opgevangen door tante Eibhlín (Carrie Crowley). Cáit's stugge oom Seán (Andrew Bennett) heeft meer moeite met haar aanwezigheid. Langzamerhand ontdekt Cáit dat er ook in dit huis geheimen zijn. Toch bloeit ze open, maar aan elke zomer komt een einde.

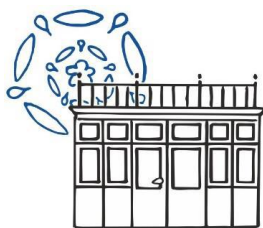
THE QUIET GIRL is genomineerd voor de Oscar voor Beste Internationale Film. THE QUIET GIRL kreeg in The Guardian vijf sterren: 'A deeply moving tale of rural Ireland already feels like a classic.' Lengte: anderhalf uur.

De film begint om 19.30 uur, inloop met koffie/thee vanaf 19.15 uur.

Zoals gebruikelijk praten we na onder het genot van een glas. Welkom!

De commissie Kunst in de Kerk, Els Westerveld, Annette van Schelven, Bert Vonk, Erik Kool

DE SERRE VAN ROZENDAAL

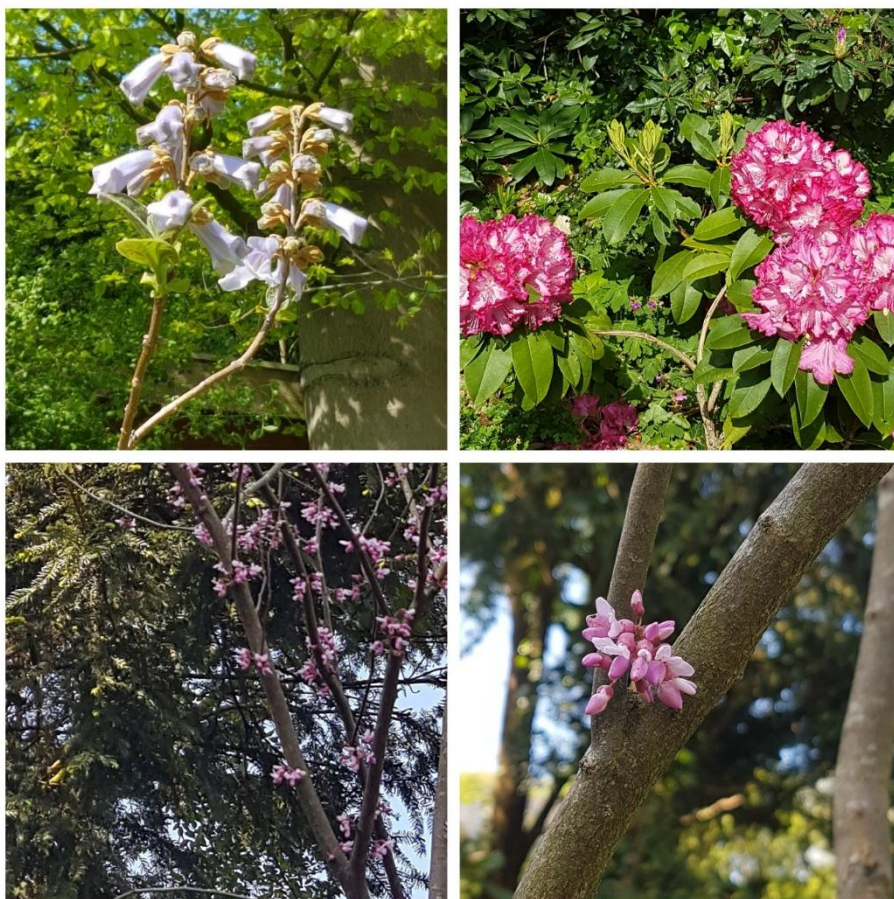

U bent op alle woensdagen van harte welkom voor een gezellig samenzijn en een goed gesprek van 10.00-12.30 uur!

het gastenteam van de Serre

BLOEIENDE KERKTUIN

Maak eens een rondje door onze fraaie kerktuin! De Paulownia (Anna Poulownaboom), een zaailing uit de tuin van Co de Bruijn, staat in bloei.

Ook de rododendrons beginnen met hun bloei. En tenslotte de Judasboom (onderste twee foto's).

namens de tuincommissie, Erik Kool

NAGEKOMEN BERICHT

Vrede op aarde: heil en redding in deze tijd

Stefan Paas is hoogleraar missiologie en publieke theologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam, hoogleraar missiologie aan de Theologische Universiteit Utrecht en bijzonder hoogleraar missiologie aan de University of Pretoria, Zuid-Afrika. Sinds 2019 is hij vaste gast in De Ongelooflijke Podcast (NPO/EO).

Stefan Paas is bij ons te gast op **donderdag 15 mei 2025**. Deze avond gaat hij met ons in gesprek over de betekenis van zijn boek Vrede op Aarde.

In Vrede op aarde onderzoekt theoloog en hoogleraar Stefan Paas hoe de christelijke boodschap van heil en redding voor de samenleving van nu relevant is. Het christelijk geloof vertelt een verhaal over God die goede plannen heeft met ons en met de schepping. Het is een verhaal vol hoop, troost, vergeving en blijdschap. Hoe kan dit verhaal zo verteld worden in een postchristelijke samenleving dat het mensen raakt? Hoe kunnen christenen zelf weer enthousiast worden voor dit verhaal? Dit meeslepend geschreven boek geeft antwoord op deze vragen aan de hand van concrete ervaringen en voorbeelden.

Wil je alvast meer over Stefan te weten te komen. Luister dan naar één van de aflevering uit de Ongelooflijke Podcast. Een podcast over de relevantie van het geloof in een steeds ongeloviger Nederland waarin o.a. theoloog Stefan Paas verdiepende gesprekken voert met spraakmakende gasten.

Datum: donderdag 15 mei 2025
Plaats: Kerkzaal Grote Kerk Velp
Aanvang: 20.00 uur
Leiding: Stefan Paas

INLEVERDATUM NIEUWE KOPIJ

De kopij voor juni mag worden aangeleverd voor **25 mei** naar Anke Mopman: a.mopman@kpnplanet.nl; Frans Ort: f.ort@upcmail.nl;

AGENDA APRIL

woensdag 30 april	10-12.30 uur	Serre van Rozendaal
zondag 4 mei, Misericordia Domini	10 uur	ds. Deodaat vd Boon
woensdag 7 mei	10-12.30 uur	Serre van Rozendaal
zondag 11 mei, Jubilate	10 uur, Schrift en Tafel	ds. Sytze de Vries
woensdag 14 mei	10 -12.30 uur	Serre van Rozendaal
donderdag 15 mei	20 uur	Stafan Paas Grote Kerk Velp
zondag 18 mei, Cantate	10 uur	ds. Frans Ort
dinsdag 20 mei	19.00-19.30 uur	Vredeswake Oude Jan, Velp
woensdag 21 mei	10-12.30 uur	Serre van Rozendaal
woensdag 21 mei	19.30 uur	Film: 'The Quiet Girl'
zondag 25 mei, Rogate	10 uur	ds. Marieke Fernhout
woensdag 28 mei	10-12.30 uur	Serre van Rozendaal
vrijdag 30 mei	10 uur	Nicodemuskring J.S.Bach
zondag 1 juni, Exaudi	10 uur	ds. Frans Ort

CONTACTGEGEVENS:

postadres: Kerklaan 15, 6891 CM ROZENDAAL

website: <https://dekerkvanrozendaal.nl>

email: info@dekerkvanrozendaal.nl

predikant: ds. Frans Ort

Admiraal Helfrichlaan 56, 6952 GJ DIEREN

telefoon: 0313-414137

email: frans.ort@dekerkvanrozendaal.nl

verhuur: verhuur@dekerkvanrozendaal.nl

bankrekening diaconie:

NL16 INGB 0000 933939 t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente Rozendaal (onder vermelding van het collectedoel)

bankrekening kerkvoogdij:

NL81 RABO 0168 708 175 t.n.v. Kerkvoogdij Protestantse Gemeente Rozendaal (onder vermelding van het collectedoel).